

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ИЗВЛЕЧЕНИЕ

протокол № 43

от заседание на **Висшия съдебен съвет**,
проведено на **22 декември 2011 г.**

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС

69. ОТНОСНО: Проект на решение за приемане на Анализ по приложението на чл.9 от ЗСВ в прокуратурите и следствените отдели в Република България

ВИСШИЯТ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

Р Е Ш И:

69.1. ПРИЕМА Анализ по приложението на чл.9 от ЗСВ в прокуратурите и следствените отдели в Република България.

69.2. ПРЕПОРЪЧВА:

69.2.1. С оглед констатациите в Анализа относно липсата на критерии за начина на разпределение на преписките и делата, разглеждани от административните ръководители, съобразен с дейността им по управление на прокуратурите и следствените отдели към ОП, с цялостната натовареност на съответната прокуратура или следствен отдел и с неговото инстанционно ниво,

ПРЕПОРЪЧВА:

69.2.1.1. На всички административни ръководители в районните прокуратури минималният процент преписки и дела, които всеки един от тях следва да разглежда, да бъде от 50% - 80%;

69.2.1.2. На всички административни ръководители в районните прокуратури в областните градове минималният процент натовареност да бъде 50%;

69.2.1.3. На всички административни ръководители в окръжните и апелативни прокуратури минималният процент натоварване с преписки и дела да бъде 50%.

ПРЕДСЕДАТЕЛСТВАЩ ВСС: /п/ Диана Ковачева

Вярно с оригинала,

Началник отдел:

В. Панагонова

ВП/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1301, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.факс 989 48 66

Изх.№. И - 01 - 142...

Дата: 07. 12. 2011 г.

Handwritten signatures and dates: 07.12.11, 12.12.11

ВИСШИ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
11-12-144	07.12.2011

АНАЛИЗ

ПО ПРИЛОЖЕНИЕТО НА ЧЛ. 9 ОТ ЗСВ В ПРОКУРАТУРИТЕ И
СЛЕДСТВЕНИТЕ ОТДЕЛИ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Принципът за разпределението на делата и преписките в органите на съдебната власт е нормативно регламентиран със Закона за съдебната власт /обн. ДВ. бр.64 от 7 Август 2007г./. Съгласно чл. 9, ал.1 разпределението на делата и преписките в органите на съдебната власт се извършва на принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение съобразно поредността на постъпването им. В ал.2 на същия член е посочено, че този принцип се прилага в рамките на отделите на прокуратурата и Националната следствена служба.

Със Заповед № ЛС-6185/12.09.07 г. на главния прокурор на Република България и Заповед № ЛС-6310/02.10.07 г. на г-н Валери Първанов – заместник на главния прокурор е разпоредено новопостъпилите преписки и дела да се разпределят на принципа на случайността, чрез предоставения от Висшия съдебен съвет /ВСС/ програмен продукт „Law Choice”. В съответствие с тези заповеди административните ръководители на отделните прокуратури са издали свои заповеди, с които са конкретизирали групите преписки и делата, прокурорите, както и процента им на участие в разпределението.

От извършените от ИВСС планови проверки във всички прокуратури и следствени отдели в страната се установи, че като цяло принципът, залегнал в чл. 9 от ЗСВ, се спазва. Въпреки това, в отделните

прокуратури се наблюдават различни начини на неговото приложение и именно на тях ще обърнем внимание.

Настоящият анализ отразява съществени и повтарящи се тенденции, пропуски и нарушения при прилагането на чл. 9 от ЗСВ. Включва основните констатации от отделните актове за планови проверки на прокуратурите и от становищата по сигнали, относно разнородни практики и нееднакво прилагане на принципа на „случайното разпределение“.

В отделните прокуратури по различен начин е решен въпросът, кой да работи с програмата за електронно разпределение, да инсталира, поддържа, архивира и обновява разпределението в програмата – административният ръководител, друг прокурор или съдебен служител.

Констатира се разнородна практика при определяне на процентното съотношение на натовареност на прокурорите в отделните групи преписки и дела. В някои прокуратури, сборът от процентната натовареност на всички прокурори, участващи в групата, прави общо 100% за съответната група. В други прокуратури при пълна натовареност на конкретен прокурор се посочва, че той участва на 100% при разпределението на преписките и делата от групата.

Констатираха се съществени различия в отделните прокуратури и при определяне на процентното участие на административните ръководители в случайното разпределение на преписките и делата.

При необходимост от втори наблюдаващ прокурор при дела с изключителна фактическа и правна сложност не винаги се използва програмният продукт за случайно разпределение, а този прокурор се определя с разпореждане на административния ръководител, или негов заместник.

Програмният продукт „Law Choice“ позволява използване на опцията „определен избор“ за определяне на конкретен наблюдаващ прокурор, при наличие на специфични обстоятелства. При използването на тази опция, следва административният ръководител да посочи мотивите за определянето на наблюдаващия прокурор. В тази връзка съществува разнородна практика, като не във всички случаи се сочат конкретните мотиви за използването на опцията, което представлява заобикаляне на принципа на „случайното разпределение“.

Установи се различно регламентиране на изключенията от случайния принцип /например: в случаите на дежурство, както и при изключване на прокурори от разпределението при отсъствие от работа за един или няколко дни, при отвод и самоотвод на наблюдаващите прокурори, при други основания за преразпределение на преписки и дела – командироване, ползване на отпуск по майчинство и други/. От случайното разпределение в

някои случаи се изключват и делата, образувани по време на дежурство, като се разпределят на съответния дежурен прокурор.

В част от прокуратурите при отсъствие, поради отпуск по болест, платен годишен отпуск или други причини се издават съответни индивидуални заповеди и те са основание за изключване от случайния принцип. Различно е решен въпросът, колко продължително трябва да е отсъствието на конкретен прокурор, за да бъде изключен /три, седем дни и др./. В някои прокуратури изключването става преди излизането в отпуск, а в други – от първия ден на отпуска. По същия начин има различие и от кой момент отново да започне разпределянето на преписките – от завръщането на прокурора на работа или определен период преди този ден.

При извършените проверки ИВСС констатира и проблем, който се наблюдава в почти всички прокуратури, свързан с разпределението на преписките и делата на прокурори, които са новопостъпили или започнали работа след продължителен отпуск. В тези случаи системата разпределя постоянно дела и преписки на тези прокурори, до момента, в който техният брой наблюдавани дела се изравни с този на останалите прокурори. По този начин тяхната натовареност е несъразмерна с тази на останалите прокурори, което води до неравномерна натовареност в тези прокуратури.

В много прокуратури, въпреки че са издадени заповеди, които би трябвало да осигуряват еднакво постъпление на преписки и дела и съответно еднаква натовареност на отделните прокурори, се констатира сериозен дисбаланс по тези показатели /например в Софийска районна прокуратура през 2009 година един от прокурорите, работил през цялата година е наблюдавал 771 преписки, а друг – 338, т.е. разлика от над 400 преписки. При наблюдаваните досъдебни производства през 2009 г. е констатирана още по-съществена разлика в броя – 964 наблюдавани ДП срещу 260, разлика с над 700 наблюдавани досъдебни производства./

При планова проверка в ОП Силистра през 2009 г. е установено, че електронната система за случайно разпределение реално не се прилага. Със заповед на бившия окръжен прокурор са създадени сектори по видове престъпления и са определени ръководители на тези сектори /например сектор „Организирана престъпност и тежки криминални престъпления“, сектор „Тежки икономически и стопански престъпления и корупция“; сектор „Общопасни и други престъпления“; сектор „Преписки по компетентност на административния ръководител“/. Във всеки сектор работи само по един прокурор, който е натоварен съответно на 100 %, с изключение на сектор „Общопасни и други престъпления“, в който са работили двама прокурори. По този начин реално принципът на случайното разпределение се заобикаля и на практика не се прилага. *ИВСС е отправил*

препоръка, да се определи със заповед процентът натовареност на всеки един от прокурорите в ОП Силистра и на всеки от тях да се разпределят дела и преписки по реда им на постъпване, без оглед на досега съществуващото разпределение по групи и преписки.

Инспекторатът при ВКП е установил и случай на манипулиране на разпределението на случаен принцип на новопостъпилите преписки и дела в РП – Горна Оряховица /пр. пр. №785/2010 г. по описа на ВКП/. Същото се е изразявало в това, че тези преписки не са били регистрирани във входящия дневник и УИС, а са им поставяни единствено печати и дати. На отделен лист са изваждани съответния брой незаети номера от входящия регистър и след разпределението на тези номера с програмния продукт са завеждани отделните преписки с номер, посочен от прокурора, определен да работи с тази програма. След извършената проверка е било наложено дисциплинарно наказание на този прокурор.

При предварително проучване по конкретен сигнал, постъпил в ИВСС, е установено, че в ОП Пловдив, по указание на наблюдаващия прокурор, водещите разследването следователи са определени с нарочна резолюция на завеждащия окръжния следствен отдел при ОП Пловдив, предвид обстоятелството, че те са специализирани в разследването на този вид дела. Тъй като, при избора им не е използвано електронното разпределение, ИВСС е препоръчал на административния ръководител на ОП Пловдив да прецени, предвид общия брой на следователите, дали не са налице условия за създаване на групи, в съответствие с тяхната специализация, след което да се извърши и избор, в съответствие с изискванията на чл. 9 от ЗСВ. *Този принцип следва да се прилага във всички случаи за определяне на водещи разследването следователи, предвид специализацията в отдела.*

Подобна практика се наблюдава понякога и в Софийска градска прокуратура - в постановлението за образуване на досъдебното производство да се посочва поименно конкретен следовател, който да проведе разследването.

Независимо, че ИВСС е отправял конкретни препоръки към административните ръководители на проверените органи на съдебната власт във връзка с констатираните разнородни практики, е необходимо да се предприемат и други мерки от организационен характер, с цел уеднаквяване на практиката по приложението на чл. 9 от ЗСВ.

Предлагам на Комисията, след анализ на посочените основни констатации, да изготви проект за решение, което да предложи за обсъждане от Висшия съдебен съвет, с цел предприемане на действия от негова компетентност за уеднаквяване на практиката във всички прокуратури по приложението на чл. 9 от ЗСВ.

Да се препоръча на ВКП да изготви критерии, по които да се определи участието на административните ръководители в случайното разпределение на преписките и делата, като се съобразят съответните органи на съдебна власт и тяхната натовареност.

07.12.2011г.
София

ИНСПЕКТОР

/Ясен Тодоров

